

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Ο ΓΕΡΩ-ΜΗΤΡΟΣ

(Θαλασσινή παράδοσις)

"Αντικρυν άπό τὴν Βάρην εἶνε τὸ γυναῖκον νησί, ἡ Φλέβαις. Τὸ νησάκι αὐτὸν είνε ξορκιούμενό άπό τοὺς ναυτικούς, για τὴν ἔχῆς αἵτια :

Πάνε τῶσα τρακόνια - τετρακόνια χρόνια, δώδεκα κλέφτες, διωγμένοι ἀπό τοὺς Τούρκους, κατέφυγαν ἐκεῖ μὲ μιὰ μικρὴ βαρκούλα. Ο βαρκάρος μόλις τοὺς ἀποβίθασε, ἔφυγε κρυφά, για νὰ μὴ τὸν δῆλο κανένας Τούρκος περαματατζῆς καὶ εἴδει τὸν μπελά του. Ἐτοι ἡ κλέφτες ἀπόμειναν εἰς τὸ νησί, χωρὶς νὰ μποροῦν πῶς νὰ φύγουν.

"Ἐφαγαν λίγες ὥρες χόρτα, φίζες, πεταλίδες καὶ καθαύρια καὶ καταθωσαν νὰ ζήσουν, ἐπειτα ὅμως τοὺς ἔσφιξε ἡ πείνα καὶ ἔνας-ένας πέθαινε. Καθέναν δπον πέθαινε τὸν ἔτρωγαν οἱ ἄλλοι, λιμανεύοις ἀπό τὴν πείνα, ὡς ποὺ ἐμεινε μόνος ὁ Καπετάνιος τους, ὁ Γέρω-Μῆτρος, ὁ οποῖος ἐφαγε ἀπό δῆλα τὰ παλληκάρια τους, ὡς ποὺ πέθανε ἀπό τὴν πείνα καὶ αὐτός.

"Ἀπὸ τὸτε τὸ νησί ἐμεινε ξορκιούμενό καὶ καταφαμένο, καὶ σύντε καράβι, σύντε βάρκα πιάνει πειά ἐκεῖ

Πολλές φορὲς ἐνυχεὶς τὸν ἀφάνιον ἐκεῖ πέρα καράβια, ποὺ δὲν πέχεραν, μὰ σπικάθηκες ἀνέμος καὶ βοή, πέρες ἐπέργατα, χωρὶς νὰ βλέπουν ποιὸς τὶς σίχνει, παλαμάρια ἐσπασαν καὶ γινόταν θρίμματα κάθε γναλικοῦ ποὺ πήταν στὸ καράβι.

Σὲ δὲ νησὶ ἐκεῖνο, ἐπειδὴ ἔχει ἀφάνιον καὶ καλὸς χορτάρι, ποικιλοὶ ποιμένες πέσταν, τὰ προφράτα τους νὰ βοσκήσουν, ἀλλὰ κανένα δὲ φτωχούδει. Τὴν νύχτα ξαφνίζονται τὰ πρόβατα, προγκάν καὶ τὸ πρωΐ φυσοῦνται καὶ τὸ περίεργο εἰνε ποὺ τὸ ἔνα μέρος τους εἶνε μελανιασμένο. Ἀπὸ τὸ κρέας τους, σύντε τὰ οκνιά, σύντε τὰ ὄργια τρῶν.

Πολλοὶ τοσούντες ἐφόλαζαν τὴν νύχτα, εἶδαν τὰ πρόβατα φωβισμένα νὰ προγκάν, μὰ σύντε ἀνθρώπο, σύντε φάντασμα κανένα ειδαν.

Μόνον οἱ ἀλαρρούσκωτοι καὶ οἱ Σαββατογενητέμενοι βλέπουν.

"Ἐνας ἀπὸ αὐτούς, καθὼς καθίσταν ἔνα βράδυ στὸν καλύβα του, καὶ ἔψηνε καὶ νὰ φάῃ, βλέπει ξαφνικά, δίπλα του νὰ κάθεται, ἔναν γέλον κίτρινον σάν τὸ φλωρί, ἀμάρτωλό, μὲ ἄσπρα μακρὰ μαλλιά, ὡσὰν τὸ χιόνι, νὰ κάθεται, λέμε, καὶ νὰ τὸν κυττά.

"Ο Τσοπάνης ἀμέως κατάλαβε ποιὸς εἶνε καὶ τοῦ λέει:

— Καλποπέδα, γέρω Μῆτρο.

— Ο Γέρω Μῆτρος δὲν ἀπάντησε, μόνον κούνησε τὸ κεφάλι του, σάν νὰ εὐχαριστήσῃ.

— Γέρω Μῆτρος, δὲς νὰ φᾶς;

— Ο Γέρω Μῆτρος πάλι κούνησε τὸ κεφάλι του, ἀλλὰ δὲν ἀπεκρίθη. Συνδαύλιζε ὁ τσοπάνης τὴν φωτιά, συνδαύλιζε καὶ ὁ Γέρω Μῆτρος καὶ τὸ πρωΐ ἐχάπθη σάν οικιος. Ἀπὸ τότε τοῦ τοπάνην αὐτῷ τὰ πρόβατα, δὲν πάθαν τίποτε.

Τὸ βρόνιμαν καὶ οἱ ἄλλοι οἱ τσοπάνηδες καὶ χαιρετῶν τὸν Γέρω Μῆτρο, σάν βγαίνουνε εἰς τὸ νησί, καὶ σάν καθόνται νὰ φάνε, τὸν καλόντε.

— Ἐλα, Γέρω Μῆτρο, κάθησο νὰ φᾶς!

Καμιὰ φορά, σάν περνάνε μὲ τὸ ἄλογα, τὸ ἄλογα κοντοτέκνουν τὰ μάτια τους, καὶ δὲ καβαλάρηση τότε, καταλαβαίνει, καὶ χωρὶς νὰ βλέπῃ κανέναν, λέει :

— Γεί σου, Γέρω-Μῆτρο.

Κι' ὁ Γέρω-Μῆτρος ἀρίνει τὸ ἄλογο ἕσυχο καὶ περνᾷ καὶ τὸν καβαλλάρην καὶ διαβαίνει.

ΚΕΦΑΛΛΩΝΙΤΙΚΟΙ ΕΞΟΡΚΙΣΜΟΙ

(Ἐξορκισμὸς κακοῦ ὄνειρου, για νὰ μὴ μὴνδηλωθῇ).

"Ονειροῦ εἶδα στὸν ύπνο μου,

τριῶν ἄγγέλων τῶπα

κι' οἱ τρεῖς ἄγγέλοι τῶπανε

στὴν Δέσποινα Παρθένα

κι' ἡ Δέσποινα μοῦ τῶκαμε

καλὸς κι' εὐλογημένο.

"Ἐξορκισμὸς τῆς Γλυκειᾶς» (Ζαγγαρώδους διαβίη)

Χριστὸς τραπέζι εστρωσε

κι' ὅλα τὰ μέρη, ἐκάλεσε

Μὰ τὴν Κυρά

Γλυκειά

δὲν τὴν καλεῖ.

Γιατὶ σουρεῖ

κι' προσονηρεῖ

κι' ἀνθρώπου σάρκα καταλεῖ

Νὰ μαραθῇ, νὰ ξεραθῇ,

σὰν τῆς ἀσφάκης τὸ κλαρί,

τοῦ μαραθού τηρίζα.

(Θέρμη)

[Κερατίωντικη παροιμία γιὰ τὴ δύναμι τῆς θέρμης]

"Η θέρμη βράχους καταλεῖ καὶ τὰ θεργιά ημερώνει.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ

Η ΚΟΡΘΩ

(Κορινθιακὴ παράδοσις)

Τὸν παλὸ καιρὸ ζοῦσε μιὰ νέα τόσο ὡμορφο, ποὺ τρελλαθή-
κανε ἀπὸ τὸν ἄγαλμα τῆς, τρεῖς ἀδερφοῖ ποὺ γιὰ τὴν πάροντε γυναῖκα.

· Η νέα ὅμως τοὺς ἀπάντησε ὅτι θὰ πάρῃ ἐκεῖνον ποὺ θὰ κάμη πρώ-

τος ἔνα κατόφθωμα μεγάλο.

"Αμα τὸ ἀκονσαν αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ ἀνέλαβεν ὁ ἔνας νὰ χτίσῃ τὸν Ακροκόριθον, ὁ ἀλλος νὰ φτάσῃ τὸ θύραγωγεῖο καὶ ὁ τρίτος νὰ φτεύεται τὴν Κορινθιακῆς πεδίου.

· Ο ποτὸς ἐτελείωσεν καὶ μοναχὰ μιὰ πέτρα τοῦ ἔμενε νὰ βλάπῃ, ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ὃν τὴν ἔβαζε, ἐφθασαν μὲ θυμὸν καὶ βούπεδο, τὰ νερά τοῦ ὑδραγωγού είον.

Τὸς ἀρχισαν οἱ δύο ἀδερφοὶ νὰ φιλονικοῦν ποιῶσι ἐτελείωσε τὸ έργον πρώτος,

καὶ σύνθαν τὰ σπαθά τους, γιὰ νὰ σκοτωθοῦν δεῖν ἐφτασεις ὁ τρίτος ἀδελφός,

ποὺ τελείωσε καὶ αὐτὸς τῶν ἐλπῶν τὸ φύτευμα.

· Εἶδε τοὺς δύο ἀδελφοὺς τους, ἐτοίμων νὰ πετσοκοποῦν, μὲ τὰ σπαθὰ στὰ χέρια

καὶ τὴν κόρην νὰ κυττάζῃ. Μπαίνει στὸν μέσον τότε καὶ τοὺς φωνάζει :

— Η κόρη Κόρθω νὰ γενῆ, κι' οἵμεις ἀδέρφου νὰ μηασει !...

· Αμα ἀκονσαν οἱ ἀδελφοὶ τὰ λόγια αὐτὰ τοῦ ἀδερφοῦ των συντίθανεν εἰς τὸν ἔαντο

· Εδωκαν λοιπὸν τὰ λόγια καὶ ἀγάπλουσαν ἀναμετάξι τους καὶ τὴν κόρην τὴν

πιάσαν καὶ τὴν θάψαν ζωντανὴ στὸν Ακροκόριθον ἀπάνω.

· Απὸ τὸτε ἔγινε η Κόρινθος καὶ γιὰ αὐτὸς τὴν λένε «Κόρθω».

· Απὸ τὴν κόρην την ὄνομα, ποινεχωμένη ζωντανὴ εἰς τὰ θεμέλια τῆς.

· Η Κυρά Νυχτέρω